

POSTANOWIENIE

Dnia 11 lutego 2026 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Wąsek-Wiaderek

w sprawie **D. G.** ,

skazanego za czyn z art. 207 § 1a k.k. i art. 156 § 1 pkt 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., na posiedzeniu w Izbie Karnej w dniu 11 lutego 2026 r.,

po rozważeniu kwestii dopuszczalności osobistego wniosku skazanego o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 13 listopada 2020 r., II AKa 195/20, zmieniającym wyrok Sądu Okręgowego w Łodzi z dnia 19 marca 2020 r., XVIII K 157/19, na podstawie art. 545 § 3 k.p.k.,

p o s t a n o w i ł:

- 1. odmówić przyjęcia wniosku skazanego o wznowienie postępowania z uwagi na jego oczywistą bezzasadność;**
- 2. pozostawić bez rozpoznania wnioski o wyznaczenie obrońcy z urzędu.**

UZASADNIENIE

Dwoma pismami z dnia 24 listopada 2025 r. D. G. zwrócił się do Sądu Najwyższego o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 13 listopada 2020 r., II AKa 195/20, zmieniającym wyrok Sądu Okręgowego w Łodzi z dnia 19 marca 2020 r., XVIII K 157/19, oraz o wyznaczenie obrońcy z urzędu do postępowania wznowieniowego. W piśmie domagającym się wznowienia postępowania podał dwa powody, które w jego ocenie stanowią podstawę wzruszenia prawomocnego wyroku. Po pierwsze,

skazany podniósł, że w jego sprawie orzekał „Neo sędzia X.Y.”, czyli sędzia powołany na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r. poz. 3; dalej: ustawa nowelizująca KRS). Ta część pisma skazanego została potraktowana jako sygnalizacja potrzeby wznowienia postępowania z urzędu na podstawie art. 542 § 3 k.p.k. w zw. z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. Po drugie, skazany wskazał, że w postępowaniu doszło do popełnienia przestępstwa w postaci składania fałszywych zeznań przez konkubinę skazanego. Ta część pisma skazanego została potraktowana jako jego osobisty wniosek o wznowienie postępowania. Niniejsze postanowienie odnosi się wyłącznie do drugiego ze wskazywanych przez skazanego powodów wznowienia postępowania, tj. wniosku o wznowienie postępowania z uwagi na popełnienie przestępstwa w toku procesu oraz wniosku o wyznaczenie obrońcy z urzędu.

Należało zważyć, co następuje.

Wniosek skazanego okazał się oczywiście bezzasadny, dlatego też Sąd Najwyższy odmówił jego przyjęcia w trybie art. 545 § 3 k.p.k.

Stosownie do art. 545 § 3 k.p.k. osobisty wniosek strony o wznowienie postępowania podlega w sposób formalny wstępnej kontroli w zakresie jego treści. W wypadku stwierdzenia, że świadczy ona o jego oczywistej bezzasadności, sąd odmawia przyjęcia wniosku nie pochodzącego od profesjonalnego pełnomocnika. Przepis art. 545 § 3 k.p.k. można zastosować w szczególności wówczas, gdy oczywista bezzasadność wniosku jest widoczna na pierwszy rzut oka, niewątpliwa i wniosek ten obiektywnie nie może doprowadzić do wzruszenia orzeczenia (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 15 listopada 2023 r., IV KO 85/23).

Wniosek o wznowienie postępowania jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia dotyczącym prawomocnych i podlegających wykonaniu orzeczeń. W tej procedurze Sąd Najwyższy bada istnienie ściśle określonych podstaw wznowieniowych, zawartych w art. 540 k.p.k., art. 540a k.p.k., art. 540b k.p.k. i art. 542 § 3 k.p.k. Skazany wskazał, że w jego sprawie w toku postępowania dopuszczono się przestępstwa, czyli odwołał się do podstawy z art. 540 § 1 pkt 1

k.p.k. Wskazanym przestępstwem miało być składanie fałszywych zeznań przez konkubinę skazanego.

Oczywista bezzasadność osobistego wniosku skazanego wynika z braku udowodnienia faktu popełnienia przestępstwa. To na wnioskodawcy, czyli w tym wypadku skazanym, spoczywa ciężar udowodnienia podstaw do wznowienia postępowania. Przy przesłance z art. 540 § 1 pkt 1 k.p.k. do skuteczności wniosku o wznowienie postępowania, zgodnie z art. 541 § 1 k.p.k., konieczne jest odpowiednie udowodnienie faktu popełnienia przestępstwa, poprzez jego ustalenie prawomocnym wyrokiem skazującym, chyba że orzeczenie takie nie może zapaść z powodu przyczyn wymienionych w art. 17 § 1 pkt 3-11 k.p.k. lub w art. 22 k.p.k. W tej sprawie takie orzeczenie nie zostało przedłożone, co więcej z pisma skazanego nie wynika, aby takie orzeczenie zapadło lub postępowanie karne co do wzmiankowanego czynu toczyło się. Niczego w tej kwestii nie zmienia zawarte tam wskazanie, że skazany „ma dowody”, których nie przedstawił.

Jednocześnie wypada zauważyć, że skazany podał, iż jego konkubina, M. Z., miała dopuścić się przestępstwa składania fałszywych zeznań. Tymczasem w przedmiotowym postępowaniu M. Z. miała status oskarżonej, a więc składała wyjaśnienia, a nie zeznania. Składanie nieprawdziwych wyjaśnień, które są środkiem służącym do realizowania prawa do obrony oskarżonego, nie stanowi przestępstwa.

Nie można też tracić z pola widzenia, że Sąd Najwyższy już wielokrotnie rozpoznawał inicjatywy skazanego, mające na celu wzruszenie prawomocnego wyroku Sądu Apelacyjnego w ramach postępowania wznowieniowego i wszystkie one okazały się niezasadne, przy czym w niektórych z nich wyznaczono skazanemu obrońcę z urzędu. Wyznaczeni w tych poprzednich postępowaniach obrońcy przedłożyli opinie o braku podstaw do złożenia wniosku o wznowienie postępowania (por. sprawy V KO 28/22 oraz V KO 70/23).

Z uwagi na przedstawioną argumentację należało odmówić przyjęcia wniosku skazanego jako oczywiście bezzasadnego w trybie art. 545 § 3 k.p.k., bez wzywania do uzupełnienia jego braków formalnych.

W związku z odmową przyjęcia wniosku o wznowienie postępowania bezprzedmiotowym było rozpoznawanie wniosku o wyznaczenie obrońcy z urzędu, dlatego też wniosek ten pozostawiono bez rozpoznania.

Mając na uwadze powyższe, należało orzec jak w części dyspozytywnej postanowienia.

[J.J.]

[a.ł.]

Małgorzata Wąsek-Wiaderek